

ščak Ulm in nekateri Zavrčani. Do kakih preprirov ni došlo, ampak se uravnava uživanje otoka po medsebojnem večletnem sporazumu.

Na otoku je precej zajcev, fazanov in v prejšnjih letih so bile celo srne.

Ob nizkem stanju Drave gonijo na otok celo živino past in to iz bližnje zavrčke strani.

Pravkar omenjeni »Gris« je nosila pred desetletij Drava, ko je uravnavala ob povodnjih svoj glavni tok proti levemu bregu. Nanovo zgrajeni odbijači odganjajo sedaj valove proti temu otoku in ga že izpodjedajo. Ako se bodo obnesli odbijači ob močno narasli Dravi, bode valovje ta veliki otok izpodjedlo, od neslo in Drava se bo preselila z glavno silo ob zavrčko ter hrvaško stran.

Zasluzek.

Pri regulaciji Drave je zaposlenih povprečno po 150 do 200 delavcev z zabijanjem pilotov, polaganjem fašin, lomljenjem kamenja itd. Delavci so Štajerci in Hrvati. Smelo trdimo, da je ostala pretežna večina od svote 5 milijonov dinarjev v delavskih rokah.

Hrvatske Zagorce hujskajo voditelji na bojkot napram Slovencem; ko pa gre za dober dnevni zaslužek, je dobrodošel vsakdanji kruh, kojega so izposlovali za hrvatskega seljaka in delavca poslanci Jugoslov. kluba.

Hrvati vidijo občudovanja vredna regulacijska dela na levem bregu Drave in govorijo očito: Radičeva stranka ne more pokazati niti enega vsaj približno tolikega uspeha, kakor je regulacija Drave od Svet. Marka do Formina na več nego pet km dolgi črti.

*

Kuhanje piva za domačo uporabo.

Priobčujemo sledeče pojasnilo:

Finančno okrajno ravnateljstvo je vprašalo generalno direkcijo davkov v Beogradu, če je dovoljeno kuhati pivo doma, na kar je dobilo sledeče pojasnilo:

Kdor hoče kuhati pivo če tudi za domačo uporabo, mora zadostiti predpisom členov 1 do 5 zakona o državni trošarini, kdor ravna protivno, napravi prestop iz točke 8 1. 33 zakona o državni trošarini in prikrajsko takse iz tarifne postavke 94 takzne tarife.

Na podlagi gornjega objasnenja se smatra vsak, kdor proizvaja pivo, četudi samo za domačo uporabo, za tihotapca ter plača poleg redne prikrajske trošarine tudi petkratno kazen, ki bi na proizvedeno pivo znašala. raven tega pa še takso po tarifni postavki 94, ki znaša 10.000 Din. V smislu člena 52 zakona o takсах in pristojbinah pa je v tem slučaju trikratna kazen, ker se je proizvajalo pivo brez prijave in predhodnega plačila takse, torej 30.000 Din.

Iz izloženega je razvidno, da je kuhanje piva v splošnem izven prijav-

ljenih pivovarn zabranjeno in da so kazni tako visoke, da bi marsikdo prišel ob domačijo, če bi poskušal kuhati pivo brez prijave.

Mi pripominjamo k temu sledeče: Trošarinski zakon je več let star zakon, ki se ne da čez noč izpremeniti, ampak je možna izprememba le samo v narodni skupščini. Poleg tega, pa se je treba vprašati, če se tako domače pivo tudi izplača, če ni bolje in ceneje kupiti jabolčnico, je tudi vprašanje zdravja. Predno bi torej interesenti-hmeljarji v tem oziru zahtevali kako izpremembo v zadevi kuhanja piva, naj preudarijo gornjo našo pripombo.

*

Letošnji pridelek pšenice in gnojenje z umetnimi gnojili.

Ze dolgo let ni pšenica tako dobro obrodila kakor letos, zato so naši kmetje z letino v splošnem zadovoljni. Vendar se najbolj se čutijo poplačane za svoj trud in stroške tisti, ki so spomladi porabljali tudi umetna gnojila. Znano je namreč, da pšenica prav dobro zarodi na bogati zemlji in da se gnojenje pri njej še najbolje izplača. Vendar ji svež hlevski gnoj ne prija posebno, ker po njem rada poleže. Najraje ima v zemlji staro moč, torej že k okopavinam zagnojeno zemljo, sama pa rabi jeseni le nekaj superfosfata, spomladi pa do 150 kg čilskega solitra na hektar.

O tem so se prepričali vsi tisti, ki so letos tako gnojili, kako bogato se jim je izplačal posebno čilski soliter. Naj navedemo tu samo nekoliko primerov, kakšne uspehe so imeli nekateri posestniki, ki so napravili gnojilne preizkuse s tem umetnim gnojilom, ki jim ga je brezplačno dala v to svrhu Poddelegacija proizv. čil. solitra v Ljubljani. Ko so pridelek gnojenih in negnojenih parcel natanko stehtali, so se prepričali o učinku tega gnojila. Tako so dosegli več pridelka na hektar na gnojenih parcelah:

Celavec Anton iz Botanjeve 400 kg zrnja in 700 kg slame,
Radič Ivan iz Nemške vasi 800 kg zrnja in 1000 kg slame,
Šerjak Janez iz Cerkelj 300 kg zrnja in 600 kg slame,
Slana Janez iz Vn. Goric 400 kg zrnja in 500 kg slame,
Miško Matija iz Ormoža 350 kg zrnja in 700 kg slame,
Selič Franc iz Vezovja 300 kg zrnja in 500 kg slame.

Povprečno torej 425 kg zrnja in 666 kg slame. 100 kg čilskega solitra je dalo torej 284 kg zrnja in 444 kg slame. Ali pa, če računamo ceno čilskemu solitru po 3.50 Din 1 kg, pšenici pa 2.50 Din in slami po 50 para, dobimo, da nam je dalo 100 kg čilskega solitra 350 Din) za 710 Din zrnja in 222 Din slame, torej čistega dobička 582 D na hektar, ali okroglo 330 Din na oral.

Tako jasnih uspehov nudi redkokečaj katero drugo dušičnato gnojilo. To je sicer razumljivo, ker nima nobeno drugo dušika, tega najdragocenejšega rastlinskega hranila, v tako lahko raztopni obliki kakor čilski soliter. Vendar treba tudi pri njega uporabi nekoliko previdnosti. Nekaterim poskuševalcem je namreč žito, pognojeno s tem gnojilom, poleglo. Vzrok temu je bil deloma ta, ker so ga pregosto sejali in je zato prebujno rastle, deloma pa, in to največkrat, ker mu hiso zraven tega gnojili še s superfosfatom. Rastline uspevajo namreč le tedaj dovolj, če imajo na razpolaganje vsa potrebna jim hranila. Če pa ne dobijo v zemlji dovolj fosforove kisline (v hlev-

skem gnoju jo je malo), se biljka ne more dovolj utrditi, slama postane šibka in tanka, in vsak veter ali močnejši dež vrže žito ob tla.

Najprikladnejši čas za gnojenje s superfosfatom je sicer ob času setve. Če je pa ozimina že posejana, se jo še vedno lahko potrosi s tem gnojilom, ker ga zimska vlaga sčasoma vendarle spravi do korenin. Spomladi pa, takoj ko se zemlja nekoliko osuši, še predno začne pšenica poganjati, je potrositi na hektar po 120 do 150 kg čilskega solitra. Setev bo začela kmalu poganjati in se bo hitro in povoljno razvila. Posledica bo, da bo pridelek tako po količini kakor po kakovosti popolnoma zadovoljiv in da bo bogato poplačal vsak izdatek, ki smo ga imeli z uporabo umetnih gnojil.

Kotije v Meziški dolini. Oganj. V soboto, dne 3. t. m., opoldne je nastal ogenj v gospodarskem poslopju Filipa Merkača, p. d. Štatskarja, ki je poslopje popolnoma uničil. Stila je velika nevarnost za celo vas. Hvala Bogu, da ni bilo vetra in je domače gasilno društvo s svojo brizgalnico bilo takoj na mestu in se mu je posrečilo ogenj omejiti ter rešiti celo tik gorečega poslopja stoječo hišo, ki se je že vnmala. Ze leta 1899 je domačega cela vas pogorela in bi se to lahko zgodilo tudi sedaj, ako bi na imeli domačega gasilnega društva. Na pomoč je prihitelo tudi gasilno društvo iz Guštanja. Poslopje je bilo zavarovano pri »Vzajemni« za 25.000 Din, škoda pa znaša nad 80.000 Din, ker je zgorela tudi vsa krma, veliko žita, ki se ni bilo izmlačeno, in vsi gospodarski stroji. Le živino se je posrečilo rešiti. Ogenj je zanetil 4 leta stari otrok.

Kamnica. Vabimo k blagoslovljenju in otvoritvi nove okrajne ceste iz Maribora v Kamnico, ki se vrši na Martinovo nedeljo, dne 11. novembra, ob 2. uri od gostilne Lovrenčič z godbo, prodajo cvetic itd. Prosimo, da ne odklonite nakup cvetic v blagi namen! Če bo slabo vreme, pa bo dne 18. novembra. — Občinski odbor v Kamnici.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Dne 30. septembra smo imeli v šoli dobro obiskan roditeljski sestanek, pri katerem nam je naš gospod šolski upravitelj dokazal važnost stika med šolo in domom in nato imel zanimivo predavanje »Šolski novinci, družina in šola«. Želimo še mnogo takih res potrebnih sestankov. — V nedeljo, dne 28. oktobra, smo se zopet prav mnogoštevilno zbrali v šoli in sicer radi razgovora o spisu glede preračunavanja čistega zemljiškega dohodka po novem davčnem zakonu. Ta zakon, način preračunavanja novega zemljiškega dohoda in priloge zelo obsežnega, 14 dni razgrnjenega davčnega spisa nam je poljudno in jasno razložil gospod šolski upravitelj, kateremu smo zato prav hvaležni. Sklenili smo vpslati ugovor po vzorcu Županske zveze, povrh pa zahtevamo novo klasifikacijo naših parcel v Pesniški dolini, ker so te parcele po večini v 1., 2. ali 3c razredu na podlagi klasifikacije iz leta 1879, pa so danes prave muže. Prosimo naše oblasti, da vpoštevaajo to našo pritožbo!

Jarenina. Dne 4. t. m. je bil tukaj dobro obiskan shod viničarjev, katerega je privedil naš tovariš občinski poslanec g. Peter Rozman. Se mu prisrčno zahvaljujemo za njegove v srce segajoče besede, s katerimi nas je prenovil k novemu življenju. Res nas je motilo slabo vreme, pa vsaj nas je bilo zbrano obilno število. Ob enem se tudi zahvaljujemo našemu domačemu oblastne-

mu poslancu g. Zupančiču, kajti njegove besede so nas prebudile še k večjemu navdušenju. Pristrčno se zahvaljuje pripravljalni odbor.

Sv. Anton v Slov. gor. Že dolgo ni bilo od nas nobenega glasu, kakor da bi nas ne bilo, pa temu ni tako. Tudi pri nas napredujemo, posebno odkar imamo novega gospoda organista, ki nam je v štirih mesecih vpeljal in naučil krasno cerkveno petje, ki tako daleč odmeva med sosedne župnije. Dobili smo tudi novega gospoda žolskega upravitelja, ki nam pridno pošilja opominke za šolanje otrok. Prav tako! Saj to je v korist staršev in otrok!

Sv. Andraž v Slov. gor. Ugledni družini Hrgova v Hvaleticah in Dolinarjeva v Vitomarcih žalujeta. Prvi je iztrgala smrt dolgoletno gospodinjico in blago mater, drugi pa pokosila skrbno ženo in mamico v starosti 34 let. Spoštovano družino Dolinarjevo božja previdnost v tem letu hudo obiskuje. V mesecu avgustu je upepelila strelo skoraj novo gospodarsko poslopje, da je ostal le goli zid. Z neizmernim trudom in s pomočjo blagih src se je isto nekoliko popravilo, pa je prišla nemila smrt blage gospodinje. Vse sočustvuje z udovljenim možem in osirotelima otrokoma. Nerazumljiva so božja pota nam ljudem, pa kar Bog stori, vse prav stori. Obema družinama naše sožalje!

Sv. Bolfank v Slov. gor. Z veliko zahvalo napram Bogu lahko beleži naš kraj kakor tudi cele Slovenske gorice o prav dobri letini bodisi v goricah, kakor tudi na polju. O kvaliteti našega vinskega pridelka se ne more na splošno hvaliti, ker so se marsikateri posestniki podali žal prerano na trgate. Je res, da je količina pridelka bila okoli srede in do konca oktobra nekoliko manjša, pa je zato kakovost toliko boljša in za trg dosti bolj povprašujoča kot vino iz nezrelega grozdja. Saj so vsi pridelki letos vsaj za 14 dni bili pozneje zreli kot po navadi. Precej ugodno vreme sedaj na jesen pa še marsikomu omogoča opraviti vse potrebno pri gospodarstvu. S hitrimi koraki pa se približuje novo leto in zimska doba, ko se bo vsaj nekoliko odpočil naš kmet in delavec od trudapolnega dela za vsakdanji kruh. Z nova bo več prilike slediti potom naših dobrih listov toku svetovne politike v velikem in naše domače v manjšem obsegu. Tukajšnji kraj še je vendar toliko zaveden in srečen, da odklanja na splošno vsako strankarstvo in želi glede vsega tega živeti v miru. Z nekimi prav malimi izjemami je vse na strani naše najboljšje kršč. stranke. Zato tudi vsakemu strankarskemu razdiraču odločno odsvetujemo, da bi prišel sejati v naš kraj kak političen razdór, ker bi se tu silno opekel! Ne čohati se tam, kjer nič ne srbi! Življenje v družtvih je vsled obilnega dela nekoliko zastalo; upamo pa, da se v zimskem času bolj oživi. — Nekaterim že bolj izobraženim in zavednim našim zaupnikom priporočamo dnevnega »Slovenca«, ki prihaja te dni na ogled; saj tistih par dinarjev na mesec bi večdo lahko utrpel, samo nekoliko dobre volje je potreba, drugega nič! Zlasti v zimski dobi, ko ni toliko dela, bi si marsikdo svojo politično in svetovno znanje razširil potom »Slovenca«. Nikdo preveč ne zna; do smrti se moramo učiti! Še drugič kaj več!

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Smrtna kosa. Na praznik Vseh svetnikov smo položili k večnemu počitku blago Koserjevo majko. Komaj par dni bolana je bila vendar dobro pripravljena na smrt. Saj je prihajala vedno vsak dan k sv. maši. Rajna je bila mati g. Koserja, tukajšnjega poštarja, ki je bil pred kratkim vpokojen radi boleznii in je dolga leta vobčo zadovoljnost opravil tu svojo službo. — Dne 19. oktobra pa je umrla mlada mati Terezija Horvat, roj. Hrga, v Mosteh. Bila je mirna in potrpežljiva go-

spodinja. Zapušča dva nepreskrbljena otroka, ki svoje mame niti ne bosta poznala. — Fekonjeva hiša v Oblakih, ki je jako naklonjena našemu Kat. prosvetnemu društvu, je zgubila gospodarja Janeza Fekonja, ki je po dolgi bolezni umrl dne 8. 10. Vsem trem naj sveti večna luč!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Odbor za postavitev spomenika padlim vojakom naše župnije se najsrečneje zahvaljuje vsem onim, ki so mu doposlali prispevke, da uresniči svoj cilj. Pogrešamo še žal mnogo onih, od katerih smo pričakovali odziva. Pomnite — kdor hitro da, dvakrat dal Zbirajte ob vseh prilikah za spomenik! Ženini in neveste! Najlepši spomin na vajino poroko bo, ako na vajino željo zberejo svatje kak prispevek. Spomnite se na gostiji onih, ki so vas radi imeli, pa so morali ostati na bojnih poljanah! Z malim darom se oddolžite spominu teh, darujte kolikor kdo zamore! Naj ne bo naša župnija med onimi, ki bi pozabili, kar zahteva hvaležnost do padlih borcev. Vsi složno na delo, vse v čast spominu naših padlih junakov! — Pripravljalni odbor.

Mestni vrh pri Ptuju. Umrla je Alojzija Drevenšek, daleč na okrog znana in spoštovana. Bila je dobra in skrbna mati. V njeni hiši si skozi dolgo dobo let našel vedno nabožne liste in »Slovenskega Gospodarja«. Svoje je vzgojila v zavedne katoličane in Slovence. Naj v miru plačilo uživa!

Sv. Vid pri Ptuju. Zadnjih 14 dni je smrt pri nas kruto gospodarila; kar tri dobre gospodinje smo izgubili v tem kratkem času. Umrla sta dobra posestnica Antonija Rogina v Spodnji Pristavi in njena sovaščanka Neža Božičko. Isti dan kot zadnja je umrla od kapi zadeta daleč okoli znana Neža Holc, gostilničarka gostilne »Pri suhi veji«. Neža Holc je bila vzorna gospodinja, ki je s svojo pridnostjo si napravila lepo premoženje. Bila je velika dobrotnica naše župne cerkve. Pogreb njen je bil na dan Vseh svetnikov ob ogromni množici ljudstva od vseh strani. Pevci so ji zapeli žalostinko na domu in jo spremljali do groba. Vse je žalovalo nad smrtjo dobre gostilničarke. Bila je res krščanska žena, dolgoletna naročnica »Slov. Gospodarja«. N. v m. p.! — Versko in društveno življenje se je začelo pri nas pod vodstvom mladih moči lepo razvijati. Ker ni potrebnega prostora za društvo, začnemo pomladati zidati tudi v Sv. Vidu lep in prostoren Slomškov dom! Bog daj srečo, da načrt izpeljemo!

Sv. Jernej pri Ločah. Tukaj je dne 23. m. m. v Gospodu zaspala Marija Mažera v 82. letu svoje starosti. Bila je članica Mar. družbe od njene ustanovitve sem in dolga leta tudi njena prednica. Okoli 50 let je o skrbovala in prala cerkveno perilo. Bila je vseskozi vzgledna in pobožna, kakor svetopisemska vdova Ana, hči Fanuelova, je Gospodu služila noč in dan. V cerkev je hodila, dokler ni omagala. Lani na praznik Vseh svetnikov je še z zadnjimi močmi prišla v cerkev, domu pa sama ni mogla več, ampak so jo morali nesti. Od takrat sohe in postelje ni več zapustila. Marijine družbenice so jo ljubile in spoštovale in ji pripravile res veličasten pogreb. N. v m. p.! — V nedeljo, dne 28. m. m., je med rano službo božjo pogorelo gospodarsko poslopje posestnika Franca Jug, p. d. Koskarja na Ličnici. On sam je bil v cerkvi, žena pa sama doma z otroci, zato so mogli rešiti samo živino, drugo je vzel ogenj. Kako je ogenj nastal, se ne ve gotovo. — Posestnik Franc Strmšek je žel koruznico na njivi. Poleg je imel voz z voli. Ker vola nista hotela stati, ju je zavrnil s srpom, pri tem ž njim nekam zadel, da se mu je obrnil in se mu započil v oko. V silnih bolečinah se je zatekel najprej v Poljčane k zdravniku, pa ker se je rana začela gnójiti, je moral v bolnišnico v Maribor, kjer mu je eno oko

že steklo in je velika nevarnost za drugo. Ponesrečeni je priden, krščanski mož in gospodar, zato tem bolj obžalovanja vreden. — Dela na novi cesti proti Ličnici in Slov. Bistrici pod spretnim vodstvom domačega župana g. Antona Cvahte vrlo napredujejo. Gospod inženjer Fišer sam se je zelo pohvalno izrazil tako o njem kakor o delavcih. Kmalu bomo imeli avto-promet Sv. Jernej—Ličnica, ki se prihodnje leto raztegne še proti Slov. Bistrici. Sedaj smo pri svojih pridelkih navezani izključno na loške in poljčanske trgovce in od njih milosti odvisni, ko bo pa cesta proti Bistrici in Mariboru odprta, bomo pa rekli: kdo da več?

Sv. Kunigunda na Pohorju. Na roženvenško nedeljo je imel pri nas gospodarsko-politični shod oblastni poslanec g. Napotnik. V poljudni domači besedi nam je obl poslanec razložil gospodarsko stanje v mariborski oblasti, kaj je oblastna skupščina do zdaj storila in kakšne načrte ima še z bodočnost. Gospod poslanec nam je tudi še obljubil, da bo nam s svojim vplivom pomagal, da bomo v doglednem času prišli do toliko zaželjene in za nas Pohorjane tako silno potrebne okrajne ceste, za kar bomo gospodu poslancu, če nam to izposluje, vedno hvaležni. Ko je poslanec še končno pozival vse zborovalce k edinosti pri gospodarstvu in v politiki in da bi tudi v bodoče ostali Kunigundčani v taboru SLS, je zaključil lepo uspeši shod. — Tudi naše mladinsko gibanje se pri nas lepo razvija. Naša dekliška Marijina družba se je letos zopet pomladila. Dne 14. oktobra je bilo pri podružnici na Resniku sprejetih na novo v Marijino družbo 10 deklet, dne 28. oktobra pa v župnijski cerkvi sv. Kunigunde 36 deklet, tako da šteje naša dekliška Marijina družba čez 120 članic. Tudi naša fantovska Marijina družba se bo v kratkem pomladila, v katero bo vstopilo tudi večje število mladih, za vse dobro vnetih fantov. Ljubi Bog bo pa dal svoj blagoslov, da bo naša mladina res vstrajala na pravi poti. Dne 19. oktobra je nagloma umrl vdovec Ignac Malec, po domače stari Pušnik. Dočakal je visoko starost 85 let. Kljub visoki starosti je prišel, če mu je zdravje in vreme dopuščalo, vsak dan eno uro daleč k sv. maši. Bog mu je gotovo obilno poplačal njegov trud. — Letina je pri nas, hvala Bogu, dobro izpadla; obvarovani smo bili toče in tudi drugih vremenskih nezdod.

Sv. Jurij ob južni žel. Preteklo nedeljo, nas je obiskal v Kat. domu oblastni poslanec g. dr. Ogrizek. Dvorana je bila natlačeno polna samih naših somišljenikov, ki so z navdušenjem sledili govoru gospoda poslancu. Želimo, da bi nas še večkrat obiskal. — Društvo Orel je imelo namen prrediti v nedeljo, dne 28. oktobra igro v Kat. domu, ker je pa bil shod po večernicah v dvorani, se je sklenilo, da se napravi izlet k našemu vrlému somišljeniku g. Simončiču na Blagovno, kar se je tudi izvršilo. — Društvo Orel nabira za novo zasto, vo. V ta namen se vrši na Martinovo nedeljo, dne 11. t. m., izlet k Čretniku v Novi vasi. Na sporedu je veseloigra v dveh dejanjih »Županova Micka«, petje, šaljiva pošta itd. K obilni udeležbi vabijo Orli!

Šmarje pri Jelšah. Preteklo nedeljo se je v lepem številu udeležbe živinorejcev vršilo poučno predavanje v Habjanovi gostilni o povzdigi naše živinoreje. Oblastni referent g. Zupan nam je orisal pot do zboljšanja živinoreje in nas navdušil za nova vzorna gnojlišča in gnojnične jame, za katere se je precej naših kmetov navdušilo. G. pr. Koprivšek iz šentjurske kmetijske šole nam orisal pomen živinorejskega odseka, za katerega vlada precejšnje zanimanje. Potem je razdelil gerent okrajnega zastopa g. Turk diplome in pohvalnice istim živinorejcem, ki so bili dne 12. septembra od-

likovani na razstavi šmarske živine, z go-rečo željo, da bi pri drugi razstavi jih bilo odlikovanih še več. V našem okraju je se-daj zaupati, da se bo živinoreja povzdigi-nila v taki meri, da tudi se boče lahko re-ko: V Šmarje moram iti, ako hočem imeti dobro in lepo kravo, bika in sploh živino! Živinorejci, le vrlo naprej po začrtani poti!

Laško. 30letnico svojega službovanja kot davčni uradnik v Laškem je praznoval pred kratkim gospod davčni nadupravitelj Emil Pleskovič. Znana je njegova prijaznost in korektnost napram vsem slojem prebivalstva, zato mu kličemo: Še na mno-ga leta!

Laško. Oblastni odbor ljubljanski je po-delil tukajšnji zelo delavni kmetijski po-družnici podporo v znesku 5000 Din v svr-ho razstave in premovanja goveje živine v Laškem. Kadar nakaže obljubljeni znesek še okrajni zastop in to bo v najkrajšem ča-su, se bo izvršila razstava in premovanje goveje živine v Laškem.

Nove knjige.

Rapallo. Dne 12. nov. 1920 je v Ra-pallu podpisal bivši minister za zu-nanje zadeve dr. Trumbič zloglasni pakt z Italijo, po katerem smo izgubili čez pol milijona Slovencev in Hr-vatov, ki so priklopljeni k Italiji. Z žalostjo se spominjamo nesrečnega pakta! Saj je začel groznega trpljenja naših bratov pod fašistovskim bičem. Iznani so naši učitelji, izgnani duhovniki, izgnan domači je-zik iz šol in uradov — brez vsakih pravic so naši zaslužjeni brati. Spominjajmo se dragih bratov posebno te dni! Nihče naj ne pozabi nanje, delajmo, da pridejo enkrat nazaj v svojo domovino — Ju, slavijo! — Kdor se hoče poučiti o trpljenju na-ših duhovnikov pod Lahi, naj kupi in čita knjigo »Istra kliče«, ki jo je spisal sedanji župnik v Sv. Vidu pri Ptujju. Knjigo je založila Jugoslov. Matica in se dobi po vseh knjigar-nah. Bog čuvaj naš narod in reši vse zaslužjeno Primorje — biser jugo-slovanski!

Planinski koledar 1929 je pravkar izšel ter se razpošilja vsem dosedanjim naročni-kom. Njega snov je popolnoma prenovljena in razširjena ter bo izletnikom po Sloveniji najboljši vodnik. Cena lično v platno veza-ni knjižici je Din 16.—, po pošti Din 20.—. Dobi se pri podružnicah SPD in pri založ-niku Brunon Rotter, Maribor, Krekova ul. 5/I. Posezite hitro po koledarju, da ne bo preje pošel!

»**Snubitve kneza Šamila**« je nad vse pričakovanje zanimiva obširna povest iz rusko-turških vojsk. Za zimske večere najbolje razvedrilo! Knjiga stane kljub svoji obsežnosti samo Din 32.—. Naroča se pri Tis-karni sv. Cirila v Mariboru.

Junaštva se ji hoče. Povest je spisal zna-ni pisatelj Conan Doyle in je prevedena že v vse evropske jezike. »Slovenec« je tudi sicer danes najboljši urejevanj slovenski dnevnik, ki je ostal na tisti resni višini, ki jo dnevnik mora imeti. Prinaša najnovejše dogodke z domačih in tujih tal, zanimive zgodbe ter dobra gospodarska obvestila. In vsako nedeljo povrh še osem strani slik v bakrotisku, priloga, kakoršne nima noben slovenski dnevnik. »Slovenec« stane 20 Din na mesec. Zlasti po zimni naj si ga naroči vsaka krščanska hiša. Vzemite dopis-nico ter pišite: Prosimo, da mi pošiljate »Slovenca« par dni na ogled. Nato napišite

svoj naslov in zadnjo pošto. Naslov »Slo-venca« je: »Slovenec«, Ljubljana, Kopitar-jeva ulica 6. (Prosimo, da napišete natančno samo ta naslov!)

Listnica uredništva.

K. M., Laško: Zarok ne objavljamo. — **P. Celje:** Pustimo jih v miru počivati po mačku v Celju. Zato nismo priobčili. — **G. Negova:** Poročilo od drugod. Hvala! — **V. V. Slovenj Gradec:** Hvala za obve-stilo! — **J. T. Karbanoš:** Boni, ki se glasijo nad 1000 K, se začasno še ne vraču-NAVAVAJO. Toda hranite jih, pridejo na vrsto. — **J. O. Šmartno:** Dopis je došel prepozno. Uredništvo je zaključilo že v torek, ker je bil praznik.

Listnica uprave.

Nekateri gg. pismonoše nas vprašujejo, zakaj je »Slovenski Gospodar« drugače zlo-žen, kakor je bil preje. To je zaradi novega stroja. Novi stroj (rotacija) vrže celega »Slovenskega Gospodarja« naenkrat ven in sicer tako zloženega, kakor ga potem raz-pošljemo. Četudi vemo, da je izprememba za raznašalce manj ugodna, za naročnike je pa tudi vsejedno, ker je ista oblika. Gg. pismonoše pa naj nam oprostijo, ko jim ne moremo ustreči. — Iz nekaterih krajev do-bivamo obvestila, da raznašajo »Slovenskega Gospodarja« še le v pondeljek. Ker odide sedaj »Slovenski Gospodar« če v četrtek popoldne iz Maribora, ga morajo vse pošte imeti v petek, najpozneje v soboto zjutraj!

Zanimivosti.

Odvetniki štrajkajo na Madžar-skem. Madžarsko finančno ravnateljstvo je določilo prenizko ceno za odvetniške račune, zato so sklenili advokati, da bodo štrajkali.

Omejena in neomejena zaveza. — Oni, ki hranjujejo svoj denar, so pozorni na to, ali je denarni zavod, po-sojilnica ali hranilnica, z omejeno ali z neomejeno zavezo. Vsi tega ne vedo, kaj to pomeni, zato to-le po-jasnimo: Vsaka taka družba ali za-druga ima člane. Ti člani jamčijo za vloge. Če je posojilnica z neomejeno zavezo, tedaj jamčijo člani neome-jeno, to je s premožnim in nepremo-žnim premoženjem. Če je zavod le z omejeno zavezo, tedaj jamčijo člani le z enkratnim ali večkratnim dele-žem, nikakor pa ne z vsem premože-njem. Zato vlagatelji tako gledajo na to, ali je zavod z omejeno ali ne-omejeno zavezo. Vse naše posojilni-ce in hranilnice po deželi so zadruge z neomejeno zavezo, zato je tam denar bolj varen, kakor v kakem veli-kem denarnem zavodu, ki je le z o-mejeno zavezo.

Kaj so banke? Banke so zavodi, družbe, ki posredujejo posojila. Naj-preje so bile le menjalnice denarja različnih narodov in imajo ime od mizice (banke), na kateri se je denar menjaval. Pozneje so bile še nekake shrambe za vrednosti v denarju in dragocenostih. V 16. stoletju so začeli lastniki bank s temi zalogami tudi trgovati. Če so denar zapravili, jim je oblast mizico razbila — banca rotta — odtod beseda bankrot. Zdaj

imajo zelo obsežen delokrog. Banke dajejo posojila, otvarjajo posameznim račune, to se pravi, da za nje plačujejo in prejema denar. Izda-jajo pa tudi bankovce, a to ne vse banke.

Narodna banka. Nimajo vse ban-ke pravice izdajati bankovce, ampak le pooblašene. Te se imenujejo dr-žavne ali narodne banke. V naši dr-žavi je narodna banka. Ta izdaja bankovce, ta izravnava vrednost denarja in daje tudi posojila.

Dobro in slabo od bank. Marsikaj dobrega imamo od bank. Te zbirajo kapitale in jih spravljajo v promet, posebno omogočujejo velika podjet-ja, vsa industrija dela z bankami, o-lajšuje tudi plačevanje, ki se vrši brez gotovine, ampak se samo števil ke prepíšejo od enega na drugega. — Zlo od bank je le tedaj, če so pre-več predrzne in napravijo strašne iz-gube (kot Slavenska banka), ako iz-rablja svoj vpliv na gospodarski položaj ali celo na politiko, ker mar-sikateri neuki človek zapade v ško-do, ker banke ne gledajo na to, da mu pomagajo varčevati, ampak sa-mo na to, da čim več zaslužijo. Po-sebno pa poznajo banke oni, ki so podpisovali kake menice, pa jih ni-so pravočasno vplačali. Kmetstvo ljudstvo in obrtniki navadno ne po-slujejo z bankami.

ZA RAZVEDRILLO

Franček-pijanček — abstinenti Za to se ni oglasil! Pa ni bil prostovolj-no, ampak prisiljeno. Vina je zmanj-kalo, pa je le mošt pil. Mošt pa nima alkohola, zato se ni mogel vpijaniti. Ali pil pa je, strašno pil, ker je letos veliko mošta. Pa je zbolel. Domači so ga nekaj časa dražili, da mu mošt v želodcu vre, naj se vleže na hrbet, da mu dajo kipelno pilko na usta. Ali zbolel je tako, da je moral v bol-nico. Te dni se je vrnil zdrav domov. Srečal je gospoda župnika in ga po-zdravil. Ali gospod ni bil preveč pri-jazen. Franček je načel pogovor: »Gospod, gotovo me več ne pozna-te!« — »Kako da ne«, je ugovarjal gospod župnik. — »I, zato ker sem trezen!« — Bomo videli, če se je kaj poboljšal!

Saj je ura naprej. Žena (možu, ki je prišel ob treh zjutraj iz krčme): »Ob treh zjutraj se pride domov?« — Mož: »Ne bodi huda, stara, saj veš, da je naša ura četrte ure naprej!«

Kaj se da brez denarja napraviti. Oče (svojemu zapravljevemu sinu): »Marljivost je glavna stvar v življe-nju. Le oni, ki dela, zasluži denar. In brez denarja se ne da nič storiti.« — »O pač«, odgovarja gospod sin — »dolgovi.«

Brezobziren pes. Nekega kmeta je ugriznil stekel pes. Takoj se odpravi k zdravniku. Ker je bilo že pozno, ga sprejme zdravnik precej neprija-zno, rekoč: »Zakaj pa niste prišli med urami, ko sprejemam bolnike?« — »Ja, gospod doktor«, se opravičuje